

Székely Közélet

Előfizetési árak:

Egész évre 120 leu.
Fél évre 60 leu.
Negyed évre 30 leu.

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Megjelenik szombaton reggel

Felolvas szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulev. Regele Ferdinand 14 szám

Telefonszám: 34.

Kormányválság volt,

de el is mult azáltal, hogy a lemondott kormányelnököt, Tatarescut újból megbízta a király a kormányalakítással. A kormányválság elmúlt, de fennmaradt a nagy kérdőjel, amelyet sokféleképpen igyekeznek megfejteni: miért kellett lemondani és újból megalakítani majdnem ugyanazt a kormányt, ugyanannak a kormányelnöknek. Ezen a *majdnem* szócskán ugyan igen nagy a hangsúly, mert ez fejezi ki, hogy az új kormányból nem kisebb személyiség, mint Románia nagy hírű külügyminisztere: Titulescu maradt ki. S épp azért nem lehet szürke megnyugvással tudomásul venni a kormányelnöknek azt a magyarázatát, hogy a lemondással csak a felségnek akart alkalmat adni arra, hogy az eddigi kormányzati munkával való megelégedését, vagy elégedetlenségét kifejezhesse.

Elvégre Titulescu egy hosszú történelmi időszakon át képviselte Romániát és védte különleges támadásokkal szemben a világ előtt, s erről a képviselőtről künn is elismerték, hogy az elsőrangú volt, itthon pedig a román közvélemény nemcsak elismerte ezt, hanem valósággal büszkeségének tekintette Titulescut. Érthető tehát, ha a kormányválság lepergetése után, a szokásos megnyugvás helyett, továbbfolytak a találgatások a nagy kérdőjel körül, miért nem maradt meg külügyminiszternek: Titulescu?

Nemzeti munkahét.

A kormány a sok adóhátrálékra, s a nehéz fizetési lehetőségekre való tekintettel — helyes belátással — elrendelte, hogy az 1934 évi április hó előtti időből fennmaradt adóhátrálékok október hó 2-ikától kezdve egy héti közmunkával is ledolgozhatók. Ilyen közmunka teljesítése esetén egy ígás napszámért 200 lejt, kénapszámért 60 lejt kell adóban beszámítani.

Ennek az ugynevezett »nemzeti munkahét«-nek a megnyitása városunkban ünnepélyesen történt meg f. hó 2-ikán. A hivatalok vezetői, élükön Andreiaș prefecttel, a Székely Dalegyelet tувós-zenekara által szolgáltatott zenésző mellett vonultak fel a városban a vasuti állomás felé, s az állomással szemben levő utca szélén a munkát. Ásó- és csákányvágást tettek az ut melletti sánc szélén a hivatalok képviselői, közöttük Jodál Gábor dr. ügyvédi kamarai elnök is. Andreiaș prefect román nyelven mondott beszédben méltatta és ismertette a munkahét jelentőségét, majd Hecser városi interimár elnök tolmácsolta magyar nyelven a prefect beszédét.

Mint hogy a pénzhány, s a nép kereseti viszonyainak kedvezőtlenége rég keletkezett, s még kétségtele nélkül ezután is sokáig fennmaradó, tartós állapot, kívánatos lenne, hogy a kormány ezt a mostani kedvezményt a lehetőségig tovább is fenntartsa, illetve a »nemzeti munkahét«-et máskor is megismételje.

A konverziós adókat figyelmeztetjük

ismételn, hogy a november 15-ikén esedékes törlesztési részlet előteremtéséről idején gondoskodjanak s a fizetést november 15-ikéig teljesítsék, mert aki november 15-ikéig az első részletet hitelezőjének meg nem fizeti: elveszti a konverziós törvényben biztosított kedvezményt s a hitelezőnek joga nyílik a követelés peresítésére és felhajtására.

Ipartestületi ügyek.

— Az ipartestület közleményel. —

F. hó 7-én, vasárnap lesz Satu-Marén az országgrészi nagy iparkongresszust. A kongresszuson Szabó Béni braşovi szücsiparos, országgyűlési képviselő is jelen lesz és mint előadó az általános iparos, gazdasági kapcsolódásról, annak szükségességéről, adókról és taxákról, Csiszár Lajos marosvásárhelyi építész az az építőiparosok kontárság elleni harcáról és szakmájuk védelméről, Tatorján István satu-marei ipartestületi elnök a társadalombiztosító törvényről és az iparosság biztosításáról, Fischer József dr., a satu-marei ipartestület ügyésze a munkakamaráról és az iparosságnak a munkakamara kötelelésében való helyzetéről tartanak előadást.

Értesülésünk szerint, a kongresszus megrendezése nivós, impozáns lesz, s valószínűleg Erdély és a Bán-ság, ugyszintén az ó-királyság legtöbb nagy városának iparossága el fogja küldeni megbízottait. Ipartestületünk, szeptember havi előjárásági gyűlésének határozata szerint, nehéz anyagi viszonyainkra és a távolságra való tekintettel képviselteni nem tudja magát, azonban a kongresszuson hozott határozatokkal teljes szolidaritást vállal és jósikert kíván a kongresszusnak, hogy azok az iparos vezetők, akik nem kimélik anyagi és erkölcsi erejüket és fáradságukat az össziparosság érdekében, minden megmozdulásukat sikerrel, eredményesen végezhessék.

Reméljük, hogy a ránk nehezülő nehéz gazdasági válság az iparosságot mind erősebben és erősebben egységbe tömöríti. A közös érdekeinkért vívott harcban mi komoly segítőtársai leszünk.

Kovács- és lakatos-iparra jó flukat keresünk tanulónak. Aki gyermekeit ipari pályára el akarja helyezni, ipartestületünknel jelentkezék.

Az ipartestület

x **Értesítés.** Az odorheiu róm. kath. egyházközség tulajdonát képező ingatlanok f. évi október 7-én d. e. 11 órakor a róm. kath. főgimnázium tanácstermében megtartandó árverésen haszonbérbe fognak adni, amelyre az érdeklődőket meghívja a vezetőség.

Mikor alkalmazzák kihágási ügyekben a kegyelmi rendeletet.

Sok esetben előfordul nálunk is, hogy erdei, vagy közegészségellenes, s más hasonló kihágási ügyekben a járásbíró által kimondott elsőfokú ítélet, a vádlott felebbezése folytán, a törvényszék elé kerül. A törvényszék a tárgyalást rendszeren ki is tüzi, azonban arra legujabban a vádlott nem mindig jelenik meg, tudomása lévén arról a kegyelmi rendeletről (Decret de Grație), amelynek értelmében a járásbírók által június 8-ikáig ítélettel befejezett kihágási ügyek vádlottjai kegyelemben részesítendők, vagyis nem kell büntetésüket kitölteniök.

Erre vonatkozólag a legilletékebb helyen azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az említett kihágási ügyek vádlottjai helytelenül járnak el, ha a kegyelmi rendelet alkalmazásában bizva, egyszerűen csak elmaradnak a törvényszék által kitűzött másodfokú tárgyalásról. A törvényszék ugyanis meg-

felelő kihágási esetben, természetesen alkalmazza a kegyelmi rendeletet arra a vádlottra, akinek ügyében a járásbíró június 8-ika előtt befejező ítéletet hozott, de csak akkor, ha a vádlott a tárgyaláson megjelenő: szóval vagy ha nem jelenhetik meg: szabályos írásbeli beadvány útján felebbezését visszavonja és kéri, hogy őt a kegyelmi rendelet előnyében részesítsék. Enélkül a törvényszék, általános joggyakorlat szerint, a felebbezést elutasító ítéletet szokott hozni, s érvényre emeli a járásbíró ítéletét.

Ezek szerint tehát minden érdekelt jól teszi, ha nem számít arra, hogy a kegyelmi rendeletet javára távollétében is alkalmazni fogják, hanem, amennyiben csakugyan joga van a kegyelem kedvezményére, felebbezését a tárgyaláson visszavonja, s kifejezetten kéri a kegyelmi rendelet (Decret de Grație) alkalmazását.

Ötszáz székely asszony a Mondóhegy alatt.

A Mondóhegy városunk déli határában, Valeni fölött emelkedik tar fejével. Vigyázóoromnak is hívják, mert mikor a bérce meggyult a szurkos lármafa, 17 falu férfinépe szaladt védeni fegyverben a székely tűzhelyet. Az elmúlt vasárnap zörgő szekerekkel, lobogó kendőkkel alulról-felülről újra több, mint ötszáz asszony gyűlt egybe a Mondóhegy alatt, hogy ismét meggyujtsák szeretetük tűzével a kálvinista, ősi erkölcsök istenes oltárát. A székely anyavárosból szép, színes, éneklő leánybokrétá hullott igéző gyönyörűségben a község ünneplő, csillogó, apró házai közé, a Nagyoldal felől. A református tanító-nőképző gyalogos, aranyos leánysege. A megyei református nőszövetség tartotta Valeniben rendes, köri gyűlését dr. Gyárfás Pálné, Kiss Ferencné, Szabó Andrásné és Márk Mihály elnöklété alatt, ide sietett minden jótétlélek.

A délelőtti istentiszteleten Fábán Adorján tiszteletes ur mondott átérett, megragadó prédikációt a zsufolt templomban. Majd megnyitott az ősi Ferenczi-kuriában Ferenczi Pál dr. főgondnok szíves fogadása mellett a székely szöttek- és kézimunka-kiállítás. Színpompás szőnyegek, himzett palyolat függönyök, csipkés párnabütyök, törülközők, asztalfutók, pántlikás rokkolyák meg izléses terítők voltak szép sorjában szerény, de jól összeválogatott csoportban összegyűjtve. Külön dicséretet kapott Szőke Ferenc tanító stílizált rózsás függönydrapériája, László Érszike fecskemadaras himzése és Szabadosné Kerekes Berta gyönyörű diszfűggönye. A délutáni konferenciát is ünnepélyes istentisztelet nyitotta meg s azon ugyancsak Fábán Adorján hirdette az Igét lelkesen. Majd dr. Gyárfás Pálné mondott szívből jövő köszöntőszót. Kiss Ferencné tartalmas beszámolója után Weress Margit tanárnő adott elő figyelemre méltóan és érdekesen az édes-

A szeretetvendégség után kezdődött élénk érdeklődés közben az ifjúság ének- és szavalóversenye, melynek eredményét a bírálóbizottság a következőkben állapította meg: Szavalóverseny legények számára: I. a) Simó Gergely Cireşeni, b) Márton Dénes Hoghia, c) Lőrincz János Forteni. II. a) Keresztes József Feliceni, b) Tóth Sándor Taureni. Leányok: I. a) Molnár Eszter Valeni, b) Simó Irma Cireşeni. II. a) Bogdán Juliánna Hoghia, b) Kisfaludy Márta Satulmic, c) Sándor Rózsa Forteni. III. a) Sándor Irén Valeni, b) Pál Irma Feliceni, Szász Anna Taureni. Énekverseny: I. a) Pál Ferenc Hoghia, b) Bándy Sándor Forteni. II. Simó Dezső Cireşeni. III. Szász Dénes Taureni. Leányok: I. a) Széles Vilma Satulmic, b) Szőcs Zsuzsika Forteni. II. a) László Juliska Hoghia, b) Kovács Berta Cireşeni, c) Szász Zsuzsika Taureni. A nyertes leányok a nőszövetség, az ifjak pedig a városunkbeli férfiszövetség értékes jutalmait kapják az elnökségtől. A verseny előtt az összegyűlt férfiaknak a vasárnapi templomjárásról Lévai Lajos dr. tartott előadást, rámutatva a templomjáró ősök áldott példájára. Értékes hozzájárulással Ferenczi Pál dr. főgondnok és Bedő Albert székely gazda tünt ki.

Már biborvörösben ragyogott a nyugati égbolt, mikor a Mondóhegy alatt összeszaladt női sereg boldogan, gazdagon haza indult. L.

x **Értesítés.** Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy szabó-műhelyemet a Bul. Reg. Ferdinand 16 szám alól áthelyeztem a Piața Maria 39 szám alá (volt rendőrségi épület udvarára), ahol szolid árak mellett készítek, a legkényesebb igényeknek megfelelően, férfi öltönyöket, téli kabátokat, felöltőket stb. Szíves pártfogást kér továbbra is: Dombi Sándor férfi-szabó. — Ugyanott női ruhaszalon: Burszán Mária Dombi Sándorné.

A magyar miniszterelnök rádió-beszéde.

Gömbös Gyula Magyarország miniszterelnöke kormányelnökségének 2 éves fordulójára alkalmából október 3-án, hétfőn este nagy rádió-beszédet mondott. Előbb meleg szavakkal emlékezett meg arról, hogy most van 15-ik évfordulója annak, hogy Horthy Miklós a kormányzói méltóságot elfoglalta, ami oly nagy fordulatot jelent, hogy a háboru utáni független, öncélú Magyarország történelmét is ettől az eseménytől fogják majd számítani. Ezután kifejtette a magyar miniszterelnök, hogy a-kormányra lépések kor kitűzött feladatokat mennyiben valósította meg és mennyiben vannak azok a megvalósulás útján. Az elért eredményt annak lehet köszönni, hogy a magyar nemzetben megerősödött a nemzeti egység gondolata. Az osztályharc helyett a nemzeti összefogást hirdettük, hangoztattuk a magyar miniszterelnök. Döntő eseményekkel még nem dicsekedhetünk, még sok a nehézség, de az alap kész, a meglévő erőket megőriztük és tovább fejlesztettük. Már nem gurulunk lefelé a lejtőn, bizalommal és megnyugvással indulunk felfelé. Az országgyűlésben a személyeskedések és párharcok helyett emelkedett hangulat uralkodik és komoly munka folyik.

Ezután Magyarországnak az egyes államokhoz való viszonyáról beszélt a magyar miniszterelnök. A külpolitika terén — mondotta — kormányomnak mindig a független állameszme és a nemzeti állam eszméje állott szeme előtt. A kormány a régi barátságokat megerősíti és újakat szerez. Békés eszközökkel igyekszik elérni a magyar nemzet jogos célkitűzéseit és az utódállamokban élő magyar kisebbségek jogainak elismertetésére törekszik. Hála szavakkal emlékezett meg Gömbös miniszterelnök az olasz nemzetről és

Mussoliniról, akikkel a kormány szilárd barátságot tart fenn. Ezután megköszönte a magyarbarát angol politikusoknak a magyarság iránt tanúsított pártfogását. Kiemelte, hogy jó viszonyt tart fenn a kormány Ausztriával is, Lengyelországhoz pedig régi barátság fűzi a magyar nemzetet.

Beszédét így folytatta és fejezte be a magyar miniszterelnök:

Franciaországgal és a kisantanttal is legőszintebben óhajtuk a jó viszonyt. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha előbb bizonyos feltételeket teljesítenek. Teljesen indokolatlan a mindenáron francia-barát politikuskok magatartása Barthou kolozsvári és bukaresti szereplése után. Nemcsak az önértet, hanem szem elől nem téveszthető jogos aspirációink is követelik, hogy Franciaországhoz való közeledésünket bizonyos tárgyi előfeltételektől tegyük függővé. Ha Franciaország és barátai minden jogos követelésünktől elzárkóznak és csak áldozatot követelnek Magyarországtól, a közeledés lehetetlen. Teljesen téves az a felfogás, hogy a magyar külpolitikának nincs más útja, mint a francia-barátság. A külpolitika nagyon szövevényes dolog, nem lehet hangulatoktól függővé tenni.

Magyarország ma Európában a rend és nyugalom példátlan szigete. Ez megszerezte számára a világ becsülését, ami biztatással kell, hogy eltöltse a nemzetet a jövőre is.

Ha a konyháján jó gyári főzött ecetet

akar használni, úgy keresse föl az **Ambrusné ecetraktárát**, ahol mindig friss, jó ecetet lehet kapni.

Raktár: Str. Horia 18 szám.

A villanytelep mellett.

A nyolcvankettősök Boszniában.

(I. folytatás és vége)

A boszniai hadtest központja Szerajevóban volt. Több zászlóalj állomásozott a városban. A 82-sők két zászlóalj a bosnyák fővárosban helyezkedett el, még pedig ilyformán: az én századom, a 16-ik a kormányzóság hatalmas épülete mellett, s a másik három század is megosztott: kettő a Weisse-Bastion tüzérségi kaszárnyában, a harmadik meg egy bérelt török házban kapott helyet künn a török negyedben. Századomnak irigylésre méltó kaszárnyája volt, még pedig két szempontból is. Egyik az, hogy ha az éjjeli vizsgálat többször elmaradt, a szemfüles székely fiukból nem egy ugrott ki éjjel babájához, előzőleg ágát elmaszkirozva. Az épület előbb katonai alreáliskola volt, tehát intézeti formában beépített földszintes zárt négyszögű udvarral, melynek a negyedik szögét az államnyomda épülete zárta be. Ez udvaron többször — különösen kisebb gyakorlat után — megtörtént, hogy a szerb nyomdászok kötélen jégbehűtött sört engedtek le az ablakból, — ígyál svábá, kolléga, szavak kíséretében.

A másik zászlóalj viszont a főváros közepén, a Dbelabrdó-hegy oldalába beépített hatalmas, még a törökök által hátrahagyott, frontra háromemeletesen, az udvarra egyemeletesen vályogból épült, favázás, négyszögű épületben helyezkedett el. Valóságos tűzfészek. A 82-es zászlóaljon kívül ott volt a Montursdepó, a szekerészek műhelye, a katonai tűzoltó-Abtheilung, mely alatt a vivőte rem állott. Engem ide, a katonai tűzoltókhöz vezényelt ezredesünk egyenesen nevemre szóló parancsban, századosom bosszuságára. Molnár Gyula szigorú volt, de atyailag szigorú a székely fiukhoz. Ha valaki

neki nem tetsző, katonaiatlan magatartással, vagy katonára megszegyenítő módon viselkedett, kijárt neki, minőség szerint, a büntetés. Mikor aztán a büntetés kitöltése után kihallgatáson kellett a büntetést megköszönni, nyhebben e szavakkal dorgálta meg az illetőt:

— Nem szégyenled magad, hiszen te székely vagy és nem anyámszany katonája.

Ezen kívül is ezer apró jelét látuk annak, hogy századát szereti, arra büszke.

A katonai kormányzó br. Appel volt, aki a nagykaszánya mellett a konakban lakott. Ezt az épületet is a törököktől vették át, vagyis vették meg. Szintén tűzveszélyes épület volt. Az excellenciás asszony aradi magyar ur asszony volt. Bár állandóan két tűzoltó is posztolt az épületben, ha diner, vagy más nagy ünnepély volt a konakban, — mint a katonai tűzoltóparancsnok helyettese — rendszeren magam voltam a parancsnok. Ilyenkor a kirendelt ordonánctiszt által egy pengő forintot küldött a kegyelmes asszony, s olyan vacsorát és borokat is kaptam, amilyenekről addig még fogalmam sem volt. Szerajevó tűzveszélyes építkezése folytán vált szükségessé katonailag megszervezni a tűzoltóságot, s ennek köszönhettem, hogy husz hónapon át olyan életet éltem itt, ami még most is átmelegíti a szívemet. Szolgálati uton anyai anyagi és erkölcsi előnyhöz jutottam, hogy no!... Ha ünnepeleken tűzoltói kordont huztam, jött a »culág«, ha jégpályát kellett megcsinálni, engem rendelt ki a felsőbb parancs, s ha annak átadására jelentkeztem, a jégpálya megvizsgálása után az ordonánctiszt nyugtát adott át tiz forintról, melynek átvételét igazolnom kellett. Az erkölcsi előny pedig abban volt, hogy a tűzoltóparancsnok, civil ember, századosi fizetéssel, oberjägeri ranggal, kényelmes volt, nem szere-

Üzleti átköltözés megkönnyítése céljából rendkívül leszállított árak mellett árusítom el a raktáron levő porcelán- és üvegárukat.
A nagyérdemű vásárló közönség figyelmébe ajánlom ezt a ritka vásárlási alkalmat.

C SERGŐFFY LÁSZLÓ

üveg- és porcelán-, tükör-, képkéret-kereskedő.

Hogyan szabad pálinkát főzni. A helybeli adókövetési pénzügyigazgatóság 7040—1934 sz. intézkedésében az adózók tudomására hozza, hogy az 1934—35 évi idényben belföldi gyümölcsből, törkölyből, borseprőből és borból csakis az alábbi feltételek mellett lehet pálinkát gyártani. A pálinkát csakis a szeszmonopol igazgatósága által engedélyezett üstökön lehet gyártani. Új üstök vásárlása nem engedélyezhető. (A szeszmonopol-törvény 41. art.) Az engedélyezett üstök nem adhatók bérbe és nem szállíthatók egyik községből a másikba. Az engedélyezett üstök tulajdonosai pálinkagyártásra csakis ugyanazon községben termelt gyümölcsöt vásárolhatnak. Az engedélyezett üstök tulajdonosai az általuk gyártott pálinkát csakis az eladott mennyiség adójának lefizetése után csakis a termelés helyén és csakis nagyban adhatják el. A pálinka csakis a gyümölcskertek és szőlők gyümölcséből gyártható és nincs megengedve a pálinkagyártás vad gyümölcsből, olyanból, amelyet az erdőkből, vagy az utakról szedtek. Ugyisint nem engedélyezhető a pálinkagyártás zöldségekből, dinyéből, tökből stb.

x **Eladó:** 4 szobás kőház, urilakás, gazdasági épületekkel felszerelve, udvar, gyümölcsös kert, Orbán Balázsutca 30 szám alatt. Értekezni lehet ugyanott vagy a kiadóhivatalnál. 1—4

Kováts Péter: Gyónás c. verses könyve kapható 25 lejért nyomdánk üzletében.

Tilos az anyanyelv.

A braşovi adóhivatalban egy száz ember német nyelven kért felvilágosítást az egyik tisztviselőtől, aki ugyancsak száz nemzetiségű s ez német nyelven adta meg a kért felvilágosítást. Constantinescu pénzügyi alminiszter véletlenül éppen az adóhivatali helyiségben tartózkodott és pedig ismeretlenül s amikor a német nyelvű beszélgetést meghallotta, a tisztviselőt lesidta s azért, mert nem az állam nyelvén adott egy félnek felvilágosítást, nyomban tiz napi fizetéslevonásra büntette.

Ehez a hirhez jogos az a megjegyzés, hogy a hivatalok nem nyelvoktatók, hanem ügyelintézők kell, hogy legyenek. S a másik megjegyzés: a mindenkorai kormányok csak a kormányrajutásig hirdetik azt a magasatos elvet, hogy nem a közönség van a hivatalokért, hanem a hivatalok vannak a közönségért.

Ha

Porzollal
csávázol, holdanként 10 kg.-mal kevesebb vetőmag kell.

annyra éreztem a magam igénytelenségét.

Általában gyakorlatnál, tüzesetnél kurtjelek közvetítették a parancsot, — egy szó el nem hangzott. Ez volt a gyakorlatok legnehezebb iskolája: öt szivattyunak, egy tolóletrának, szerelőkocsinak, 5—6 csőkeréknek, azok parancsnokainak mind-mind külön jele volt, külön a fő- és alparancsnoknak, mászóparancsnoknak, s ezt a sok jelt megtanulni, bizony elég gondot adott.

Ebben a főparancsnokban szerettem meg a németeket egészen fiatal, 22 éves koromban. Alig telt el hat hónap — ekkor már a legtöbbször én állottam parancsnokom helyett az élen —, a derék ember behivatott a parancsnoki irodába s ezzel a barátságos közléssel ültetett le:

— Na, Freund, ich gehe nach Wien verheiraten.

Sok szerencsét kívántam neki!

Többen vannak, tudommal, itt a városban is még, akik az elmondottaknak a gyakorlatoknál szemtanúi voltak. Három hónapig önállóan vezettem a tűzoltókat, e három hónap alatt kétszer volt táborki látogatás, egyszer a kormányzó nézte végig a gyakorlatot, s kapott a tűzoltóság dicséretet, s három esetben voltunk tüznél. Én a dicséretet után az érdemet magamról elhárítva, azt az osztrák-magyar monarchia vegyes ajku gyermekeinek tulajdonítottam, akik közül a legjámorabb a román volt, a legrenitensebb a cseh. Igen sokszor még a három cseh között is nekem kellett a testvérviszályt elsimitanom.

Mondanom sem kell, hogy a tűzoltókat minden más »brancsbeli« irigylete és az volt az álma, bár oda vezényelnék ki. Erre való törekvésüket a tornában való különös igyekezetükből is észre lehetett venni.

S—y.

Droguéria-, illatszer- és fotó-cikkeit
 jó, megbízható minőségben szolid árak mellett
a LÁNTZKY-DROGUÉRIÁBAN
 szerezheti be Boulevard Regele Ferdinand 31. szám alatt.

SPORT.

Szeptember 30 án, vasárnap a Hargita Braşovban Román kupa mérkőzést játszott az ottani Astra csapattal. Ez a mérkőzés tulajdonképpen a szeptember 23-iki eldöntetlen mérkőzésnek a megismétlése volt, miután a Román-kupa szabályai azt így írják elő.

A Hargita csapata a pályára lépve üdvözölte a megjelent közönséget, amire a közönség »fujj« és »bängine dute la Budapesta« kiáltással válaszolt. E fogadtatás hatása a mérkőzésen is meglatzott. Az Astra-játékosok, különösen pedig a jobbhátvéd, Ionescu Crum olyan emberremenő durva játékot játszott, hogy a Bucureştiből kiküldött Guşescu szövetségi titkár, aki a mérkőzést vezette, kénytelen volt őt kiállítani.

Végül is a Hargita nyerte meg a mérkőzést s amikor a csapatkapitány a szokásoknak megfelelően háromszoros »să treiască« kiáltással akart tiszteletet adni a vesztes csapatnak, a kiállított Ionescu a pályára rohant, ott a közelébe eső egyik Hargita-játékost leütötte s erre az Astra összes játékosai, s mintegy 300 főnyi közönség a Hargita 11 emberére rohant. Öklözték, rugták és botokkal agyba-főbe verték a védelem nélküli játékosokat, akik csak jó idő múlva, teljesen összeverte tudták a pályáról öltözőjükkbe menekülni. De a tömeg és az Astra-játékosok oda is követték őket s majd egy félórán át tartott a verekedés és ütlegelés ott is.

Rendőrség nem volt, a rendezőség pedig a verekedéssel volt elfoglalva. A mérkőzést vezető Guşescu bucureşti bíró, mélyen megbotránkozva a történetek felett, a Hargita sérült játékosait öltözőjükkben felkereste és meggyőződve a sérülések súlyosságáról, a Szövetségnek jelentést tett a példátlan inzultusról. Az ismertett tényálláshoz megjegyezzük, hogy az ilyen esetek nem szolgálják a kulturát, de a sportot, a lovagias, nemes vetélkedést sem.

A mérkőzés lefolyása a következő volt. Féldíj eredménye 1:0 az Astra javára. A Hargita csapata az utazás fáradalmaival állott a pályára és sehogyan sem tud magára találni. A második féldíj utolsó 15 percében azonban emberfeletti küzdelemmel egyenlített Ferenczy és ezután Nagy Pali szenzációs bombalövésével megszerzi a vezetést is, úgy hogy a Kupa-mérkőzést ezzel az eredménnyel (2:1) a Hargita megnyerte. A mérkőzés egész ideje alatt a Hargita védelme: Binder és Tassaly háttvédék nagyszerű formát játszottak ki és elsősorban nekik köszönhető a szép eredmény. Guşescu bucureşti bíró, aki egyébként a Federaţio titkára is, nagy szakértelemmel és tárgyilagossággal vezette a mérkőzést.

Vasárnap a Hargita első bajnoki mérkőzését játsza itthon. Ellenfele a jóképességű mediaşi MTE. A mérkőzés pontosan 1/2 4 órakor kezdődik.

Cserépkályhák raktáron kaphatók a legjobb samothe anyagból, gyári áron

Kóbori Ernő

kályhásnál Str. Bălcescu Nr. 4 (Szombatfalvi út)

Mindenemü kályhajavításokat elvállalok.

Tekintse meg vételkötelezettség nélkül

KESZLER

kalapos üzletében a legkényesebb igényeket is kielégítő nyulszőr, puha, kemény kalapok, valamint mindennemű vidéki, férfi- és gyermek-kalapok és sapkák nagy raktárát! Szolid árak és pontos kiszolgálás. Ezenkívül elvállal mindennemű kalaptisztítást, javítást és festést is!

HIREK.

Október 5.

Itthoni este.

Haragos borvörös az égalj a Budvár deres üstöke felett — a fákat szeptember rozsdája marta s zizegtetik a haló levelet.

A zöld mezőnek arca megfakult, a bozót mélyén sündiszó mozog, piros bogyókkal kacag a bokor s köszönt, akit sétám idehozott.

A földön kukoricaszár-legények csöszködnek nyugán, bordájuk zörög, a naptól megaszalt fű közt tücsök ciprel s egy elszáradt gally nyöszörög.

S ahogy a kéklő távoli hegyek mögé révedek régmúltat keresve, varjucsapat károg a légbe fenn, denevér surrog, loppal itt az este...

Küküllő kék ezüstös pánlikáján tul vonatkerék csattog, zakatol, — a kocsisor kuszó fekete hernyó — majd minden sűrű nagy homályba foly.

Mihály László

Királyi vadászatok Erdélyben. Károly román király több napon át a Reghinul körüli erdőségekben vadászott nagy kísérettel. Ezt a vadászatot nevezetessé tette az, hogy ezen dőlt el a kormányválság, amennyiben itt jelent meg Tătărescu miniszterelnök a király előtt a válsággal összefüggő kihallgatáson.

Majláth püspök vasárnap d. u. 6 óra tájban városunkba érkezik. Valószínűleg ő végzi a plebániatemplomban a 7 órás októberi ájtatosságot. Hétfőn délelőtt a 7 órás mise után visszatér székhelyére.

A megyei és községi választások felől megyénk lakossága teljes tájékoztatásban van. Törvényszerint legkésőbb szeptemberben mindenütt meg kellett volna lenniök a választásoknak. Ujabbban a belügyminiszter által összehívott prefectusi értekezleten utasította a miniszter a prefectusokat, hogy minden megyében és községben meg kell tartani a közigazgatási választásokat, ahol még interimár bizottságok működnek.

A Polgári Önképző Egylet könyvtára ismét megnyílt. Október elsején a Polgári Önképző Egylet könyvtára, a végrehajtott javítási és rendezési munkálatok befejeztével, ismét megnyílt és a tagok rendelkezésére áll. Könyvtárnyitás hetenként hétfőn és csütörtökön este 7—9 óráig. A könyvtárba több új munkát szerzett be és vásárolni fog ezután is az egylet.

Templomi ünnepély. A helybeli református egyház leányszövetsége jövő vasárnap, f. hó 7-én d. u. 6 órakor, a rendes istentisztelet keretében templomi ünnepélyt tart, melynek műsora következő: 1. A gyülekezet éneke: 288 sz. ének 1—2 vsrs. 2. Bibliamagyarázat. 3. Az ünnepély megnyitása. 4. Szaval: Brandstädter Rózsika. 5. Előadást tart: Péterffy Kálmán s. lelkész. 6. Énekel: a Református Dalárda. 7. Szaval: Képiró Gyula. 8. A gyülekezet éneke: 279. ének 1—2 vers. Ezen ünnepélyre gyülekezet tagjait szeretettel meghívja: *A leányszövetség.*

Használj és tanácsolj a Porzolt

A bíró nem megy a gyűlésbe. Lupeni községben legutóbb vasárnap, szeptember 30-ikán községi gyűlés volt, amelyen igen nagyérdékű közügyek kerültek napirendre. A gyűlésen Nagy Domokos k. bíró nem vett részt, pedig az ilyen gyűléseken, rendes körülmények között, neki kellene elnökölnie. Csakhogy Lupeniben a körülmények nem rendesek. Ennek lehet tulajdonítani, hogy Nagy Domokos, a karikás párt bíróját, most már a gyűlésekre se kezd eljáróatni. Az is rendkívüli dolog, hogy a gyűlésen a jegyző elnökölt s hogy a gyűlésen két csendőr is jelen volt.

Köszönetnyilvánítás. A Polgári Önképző Egylet temetkezési segélyalapjának hálás köszönetet mondok a néhai férjem elhalálása alkalmával esedékké vált temetési költség gyors és pontos kifizetéséért. *Özv. Juhász Lajosné Mész Margit.*

Kath. háztartási alkalmazott leányok a Márta-körben. Közlés céljából kaptuk a következő sorokat: A mélyen tisztelt háziasszonyokat fölkérjük arra, hogy katolikus vallású cselédjeiket vasárnapi kimenőjük idejére utasítsák a Márta-körbe. A Márta-kör a Kath. Misszió országos szervezete alá tartozó cselédleányok egyesülete. Célja: megóvni a szolgáló leányokat a bűnrevezető alkalmaktól, rossz társaságtól s egyben — program szerint — vallásérkölcsi nevelést, nemes szórakozást s némi gazdasági és kulturális ismereteket nyújtani nekik. Helyisége a volt róm. kath. fiúiskola, ahol minden vasárnap d. u. 1/4—1/27 óráig tartózkodhatnak a leányok. *A vezetés.*

Porzolni kifizeti magát.

Hét év Szibériában. Szigyártó Sándor ilyen címen könyvet írt és adott ki, amelyben regényszerű formában, könnyed és eleven módon 7 éves szibériai hadifogságának történetét adja elő. Mint előszavában közli, amit a könyvben leír, az mind valósággal megtörtént, az mind a saját élménye, s különösen annak a leírására fordított több időt és gondot, miképpen széledtek el és próbáltak, a legkülönfélébb mesterségek megtanulásával, keresetet találni a szibériai hadifoglyok a nagy orosz forradalom után a falukban és városokban. A sok küzködés és keserű viszontagság leírása mellett jut hely a könyvben humoros részleteknek is, s ezenkívül az egész érdekes képet nyújt nagyjából Szibériáról is. A 176 oldalra terjedő, tartalmas könyv 100 lejtért nyomdánk üzletében is megvásárolható.

Adóban lefoglalt tehenét az árverés idejében legelőre hajtotta László D. Domokos 38 éves sáncaiu lakos. A törvényszék ezért őt 1 napi elzárásra büntette jogerős ítéletben.

x Mérlegképes könyvelő szép irással vállal: kereskedőknek könyvvezetést, magyar, román, német levelezést, órákonyvelést. Cim a kiadóban.

A Porzolt

olcsó, mert 1 kg. csak 78 lej.
 Kiadó a Csergőffi üvegkereskedő által birt. üzlethelyiség a Kőkereszt-téri bérházamban november hó elsejére. Felvilágosítást ad: Rösler Károly.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy folyó évi **szeptember hó 10-től** kezdve saját készítésű cukorka-, csokoládé- és csemege áruimat mélyen leszállított áron bocsátom b. rendelkezésére.

Állandóan friss áruk!	Legujabb árak!
1 kg. Pralineé 70 lej.	1 kg. Figaros 150 lej.
1 „ Cogn. meggy 100 „	1 „ Három-mogyoró 150 „
1 „ Cogn. szőlő 100 „	1 drb „Szilágyi“ Dessert 5 „
1 „ Crém-Dessert 100 „	1 „ cukrász sütemény ut- cára kiszolgálva 4 „
1 „ Admiral 120 „	
1 „ Narancs-konfect 130 „	

Minden fogyasztó, minden egyes fogyasztáskor a minden héten vasárnap d. u. 4 órakor megtartandó **ingyenes sorsolásra** érvényes **ingyen** jegyet kap. Kisorsolásra kerül 2 drb. torta és 1/2 kg. Csokoládé-Dessert.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri,
 teljes tisztelettel:
SZILÁGYI IGNÁC cukrász.

Olcsón és jól vásárolhat

Kérem kirakataimat megtekinteni.

IRSCH RUDOLF

DIVATÜZLETÉBEN.

Nagy raktár posztokban, flanelokban, vásznakban és mindenféle ruházati cikkekben, szvetterekben és harisnyákban, nagy választék.

Olcsó árak!

Minden gazda **PORZOLT** használ, mert

megvédi a vetést az űszögtől, serkenti a vetőmagcsírázását, kevesebb vetőmag kell és mégis nagyobb a termés, száraz porpác használata könnyű gyors és egyszerű, olcsó.

A postai levél- és újsághordás

Késedelmes voltáról panaszkodnak városunkban sokan, akik ebédidő előtt többnyire nem juthatnak hozzá »reggeli« postájukhoz. Különösen indokolt ez a panasz mostanában, mint magunk is megfigyelhetjük, a Bul. Reg. Ferdinand lakói részéről. Ebben a legnépesebb utcánkban sok nagy üzlet, bank is van, amelyek részére különösen fontos és nagyérdéki dolog lehet, hogy valamely levelet még délelőtt kézhez kapjanak, s arra még az aznap déli postával válaszolhassanak. S ehelyett mostanában sokszor éppen itt indul meg a legkésőbb a levélkihordás. Ugyanis ennek a résznek különben szorgalmas és ügyes postását, talán éppen különös ügyessége miatt, rendszeren a legtovább tartják vissza a postán, vele a kihordás előtt még másféle rendezetési, csomagolási, s több ilyenyszerű külön munkákat is elvégeztetnek.

Érthető a közönség emiatt való elégedetlensége, indokolt a panaszkodása. Éppen ezért, amikor ennek hangot adunk, a közérdekre való tekintettel kérjük a posta vezetőségét, sziveskedjék intézkedni, hogy a késedelmes levélkihordást előidéző okok lehetőleg megszűnjenek, s a közönség a várt postáját naponként minél előbb megkaphassa.

A Református-bibliakör a helyben szolgáló leányok részére jövő vasárnap d. u. 4 órákor megnyitlik. Részt vehetnek ezen a háztartási alkalmazásban levő leányok. Összejövetel minden vasárnap d. u. 4—5 óráig, a kollégium melletti tanácsteremben. A lelkész hivatal kéri a házi-asszonyokat, sziveskedjenek alkalmazottaikat az összejövetelekre elengedni.

A Porzol megvédi vetésedet az űszögtől.

Két alaptalanul vádolt papot felmentett a bíróság. András Péter satumarái róm. kath. plebánost a csendőrség feljelentette, hogy május 10-ikén a templomban nem tartott Te Deumot, sőt hogy akkor a templom piros, fehér, zöld virágokkal volt feldíszítve. A törvényszék a csütörtöki tárgyaláson, miután megállapította, hogy a vád alaptalan, a plebánost felmentette. — Ugyancsak felmentette a törvényszék, bizonyítékok hiányában, Zoltán Sándor mártinusi unit. lelkészt is, akit azzal vádoltak, hogy községében a szülőket arra izgatta, ne adják gyermekeiket állami iskolába, s arról is le akarta volna beszélni a korábban unitárius vallásra áttért gör. katolikusokat, hogy most a gör. kath. vallásra visszatérjenek.

x Kiadó lakás Str. Prințul Nicolae 3 sz. alatt. Száraz, napos, egészséges.

Benedek József százados meghalt. Megrendítő csapás érte id. Benedek Géza cipészt, idevaló közismert, derék polgártársunkat. Fia, Benedek József vezérkari százados, 36 éves korában, váratlanul támadt súlyos betegség következtében, Budapesten elhalt. A sok kiválósággal megáldott Benedek József, kora ifjúságától kezdve, mintaképe volt a szorgalomnak és kötelelességteljesítésnek, első volt az itteni főgimnáziumban osztálytársai közt, s első később a katonai akadémián, s minden kilátása meglehetett a mostani pályáján való további szép előhaladásra is. Temetése, a család által kapott értesítés szerint, nagy katonai pompával történt. Kivonult díszben a vezérkari testület és a légvédelmi gyalogság, a gyászkocsi mellett kétoldalt tüzérvonalkéntek haladtak, kivont karddal, s az elhunyt kitüntetéseit párnán vitték a menet előtt. Szép koszorúkat helyeztek a koporsóra a vezérkar, a honvédelmi minisztérium, az elhunyt bajtársai és mások. Az itt élő család iránt, melynek az elhunyt büszkesége volt, nagy részvét nyilvánul meg.

A járdák öntözése és seprése. Egyszerre két, egymással látszólag ellentétes panaszos levelet kaptunk. Az egyikben azt panaszolják, hogy a járdák reggeli seprésénél a háztulajdonosok nem öntöztetnek s így a járókelek porfelhőben kénytelenek reggeli utjukat megtenni. A másik panasz éppen azt sérelmezi, hogy a járdákat tuságosan fellocsolják, sokhelyt a seprés helyett is nagymennyiségű vizet öntenek a járdára úgy, hogy azon valószínűs sár-tócsák keletkeznek és sokszor egészen csuszossá válik a járda. Körülbelül jogosnak mondható mind a két panasz, mert a helyes eljárás csakugyan az lenne, hogy ha kötelező a seprés, előzően öntözni is kellene, de csak permetezés-szerűen, amennyire azt a por lekötése megkívánja, nem pedig olyan tulzott bőséggel, ami már magát a sepregetést is lehetetlenné teszi. Különösen azt kellene kerülni, hogy öntözés ürügye alatt szennyvizet öntsenek ki a járdára, mint ahogy azt az egyik panaszos levél írja.

Az alma ára. A téli alma árának hanyatlásáról beszélnek egyesek. Ezzel szemben a valóság az, hogy a kézzel szedett, válogatott elsőosztályú Jonathán-alma itthon ma is 60—70 lej, a Batul 40—50 lej, a többi finomabb fajta almák is ilyenyszerű árakat érnek el. A kilátásban levő vagontelekben történő szállítás esetén az árak még emelkedni fognak. A mi környékünkön szép és nagy almatermés volt, de sok helyen egyáltalában nem sikerült az idei almatermés, mintahogy itt a szilvatermés maradt ki teljesen a tavaszi hosszantartó szárazság miatt. A másodrendű és szedéskor lehullott alma, természetesen, csak féláron kél el és nem is ér többet, mert hibás és kevesebb ideig tartható el.

A Református Férfiszövetség október 14-ikén tartja első, templomi ünnepélyét gazdag műsorral. Műsor a következő számban.

Szellőztető ventilátort keresek megvételre. Ugyanott kiszolgáló leány azonnali belépésre felvétetik.

Ügyvédi irodában alkalmazást nyer jelölt, vagy más teljes gyakorlattal bíró komoly munkaerő.

A Szociális Missziótársulat kedvelt teadélutánjait f. hó 10-ikén, szerdán d. u. 5 rakor kezd meg a Legényegylet helyiségében (a róm. kath. elemi fiúiskola volt épületében). Bevezető beszédet mond Sándor Imre főesperes. E teadélutánok jóvedelméből szegény elemi iskolai tanulókat látnak el ruhával és cipővel. Ezeket eddig karácsonykor osztották ki, de most célszerűségből már a tél elején, Szent Erzsébet napján, nov. 10-ikén akarják kiosztani. Arra való tekintettel, hogy annyi iskolásgyermek szorul ilyen irányu támogatásra: a vezetőség kéri a közönséget, hogy a teadélutánokon való megjelenésével az egyesületet támogassa. E teadélutánok minden szerdán 5 órákor kezdődnek a Legényegylet helyiségében. — Ugyancsak a Szociális Missziótársulat minden hónapban egyik vasárnap délután 3—5 óráig mesedélután rendez a gyermekek számára. Az első most október 14-én, melynek helyét és műsorát jövő számunkban közöljük.

Vetőmagot csávázz Porzolla

x **Mozihirek.** Szombat este fél 9, vasárnap d. u. 6, este fél 9 órákor Dalol a vágy, a főszerepben a csodás hangú Josef Schmidttel. A hangos film már sok szépet produkált, de annyit, amennyi e filmben van, még soha. Josef Schmidtet már nem kell a közönségnek bemutatni, a nemrég bemutatott Dalol a szívem c. film elég volt ahhoz, hogy a Josef Schmidt neve a közönségnek maradandó emlékkévé váljék. Josef Schmidt külseje kezdetben nem megnyerő, de amikor megindul körülötte a cselekmény, a közönséget bámolatba ejti. És amikor fenomenális hangja megszólal, mintha nem is filmen peregné le a darab, hanem egy hangversenyteremben, ahol Josef Schmidtet magával ragadja hallgatóit. Dalol a szívem c. filmje nagyon megnyerte a közönség tetszését, de e második Schmidt-film: a Dalol a vágy, még annál is szenzációsabb és megnyerőbb lesz. — Jönnék: Anetta a paradicsomban (Ursula Grabley), Főhercegnő titkárja (Liane Hayd), Friderika (Lehár-zene, Mady Christians, Paul Hörbiger), Extase (Jennie Gerhardt), Régi jó idők (Georg Alexander), Kaland a Lidón (Szöke Szakáll).

x **Eladó egy vasas üzlet** berendezése. Értekezni lehet Sebesi Ferencnél I. G. Duca közrészben.

Szabálytalan hajtás miatt. Buzogány Mózes molnár a múlt évi november 4-ikén estefelé Ghipeş községből gabonával megrakott szekérral ment Martinuş községben levő malma felé. Egy keskeny uton utolérte Timár Mózes és felesége Kelemen Mária martinusi lakosokat, akik közül Timár egy kóréval megrakott, ökrök által húzott szekérral haladt elől, s közvetlenül utána felesége, fiatal tinókkal, egy kisebb szekéren, amelyen még két eke, s kevés tök volt. Mint-hogy Timárék mind a két szekérral szabálytalanul az ut baloldalán hajtottak, Buzogány, hogy megelőzhesse őket, jobbra tért ki. Eközben a Timárék hátsó, kisebbik szekérébe fogott tinók — talán a Buzogány szekérének rudjára kötött nagy molnárcsengetől — megijedtek, a sáncba ugrottak, s felborították a szekeret, mely az asszonyt úgy megnyomta, hogy ez 20 napon tul gyógyuló belső sérüléseket szenvedett. A napokban volt ennek az esetnek a tárgyalása a törvényszéken, ahol Timárné azt állította, hogy az összeütközés előtt azért mentek a szekerekkel az ut baloldalán, mert annak jobboldala be volt növe erősen lehajló ágakkal, amelyek a kóré az első szekérről lehúzták volna, Buzogány pedig jobbról is jól elhaladhatott volna mellettük szekérével, de ehelyett igen közel hajtott, úgy hogy a két szekér kerekei összeakadtak, s ez okozta a felborulást, s az ő sérüléseit. A törvényszék azonban Buzogányt a gondatlanság által okozott súlyos testi sértés vádjára alól jogerősen felmentette, mert a vádlott gondatlanságát nem látta bizonyítottának.

Közgazdaság.

Az őszi állatvásár gyengén sikerült. Kereskedők nem jöttek a zsidó ünnepek miatt, s máshelyt is voltak vásárok. Jobb borjas tehén 3500—4000, jó pár jármás ökr 7—8000 lej volt. Sok családost hagyott hátra a vásár, amelytől a gazda pénzt remélt volna. Általában ma már képtelen állatjából fedezni terheit, mert ha »kivághat« is valamit, ez az összeg oly csekély, hogy abból még legszükségesebb téli bevásárlásait sem fedezheti. Mi lesz így a folyó évi tengeri-szükségletével és mi lesz a konverziós törlesztéssel?

A gabonapiac árai: buza 70—80, rozs 60—65, árpa 35—38, zab 20—23, paszuly 40—55, tengeri (ó) 46—47, új 42, burgonya 6—8, dió 90—100 lej vékánként.

Ha még valaki műtrágyára igényt tart, vagy korai tavaszi használatra akarja azt beszerezni, a megrendelést az ár befizetése mellett még eszközölöm.

V-ó.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vételkötelezettség nélkül készülnek.